

NEPLP aizliedz retranslēt "Rossija RTR" Latvijas teritorijā

31.01.2019 12:40

Nacionālā elektronisko plašsaziņas līdzekļu padome (NEPLP) 31.janvāra sēdē pieņēmusi lēmumu uz trīs mēnešiem aizliegt retranslēt (arī izplatīt) programmu "Rossija RTR" Latvijas teritorijā. "Kremļa propagandas programmas īstenotā naida runa un kara kurināšana Latvijas teritorijā netiks paciesta un šis ir skaidrs signāls mums nedraudzīgām valstīm un spēkiem – mēs savu informatīvo telpu aizstāvam un aizstāvēsim," saka NEPLP priekšsēdētāja vietnieks Ivars Āboliņš.

Pārkāpumi konstatēti "Rossija RTR" raidījumos "Vakars ar Vladimiru Solovjovu" un "60 minūtes". Piemēram, 2018. gada 22. maija raidījumā "Vakars ar Vladimiru Solovjovu", vadītājs nepārprotami un atkārtoti vērš naidīgus izteikumus pret daļu Ukrainas valstij piederīgo. Precīzāk – raidījuma vadītājs norāda, ka daļa ukraiņu (banderoviešu) ir jāpakar un jānošauj. Turklāt raidījuma vadītājs Vladimirs Solovjovs daļu ukraiņu nodēvē par neglābjamiem nacistiem, antisemītiem un bandītiem. Tāpat 2018. gada 11. janvāra raidījumā "60 minūtes" ir vairākkārtīgi konstatējami Vladimira Žirinovska aicinājumi veikt militāras darbības Ukrainas teritorijā un vairākkārt ir konstatējama naida kurināšana pret ukraiņiem, norādot, ka ukraiņi ir nelieši, negēļi, bandīti.

"Nav būtiski, pret kuru valsti vai tautu pasaulē ir vērsta naida runa vai kara kurināšana, tas ir rupjš likuma pārkāpums, pret kuru NEPLP rīkosies ar atbilstošu bardzību," saka NEPLP loceklis Patriks Grīva.

Padome uzsver, ka retranslācijas ierobežošanas mērķis un uzdevums ir motivēt ārvalsts elektronisko plašsaziņas līdzekli turpmāk ievērot Latvijas likumu. Balstoties uz šo mērķi ir arī izvēlēts samērīgs apturēšanas periods – 3 mēneši.

Būtisks un akcentējams ir fakts, ka hibrīdkara apstākļos Kremļa propagandas rupors, aiz kura stāv milzu finanšu resursi, savus instrumentus ir izvietojis dažādās valstīs. Par to liecina fakts, ka *Rossija RTR* nav Krievijā, bet gan Zviedrijā, tātad Eiropas Savienībā, reģistrēta programma. Tādēļ NEPLP ir nosūtījusi paziņojumus Eiropas Komisijai, Zviedrijas karalistes mediju regulatoram "Swedish Press and Broadcasting Authority" par konstatētajiem Elektronisko plašsaziņas līdzekļu likuma un Direktīvas 6. panta pārkāpumiem un iespēju rast pusēm pieņemamu risinājumu atkārtotu pārkāpumu gadījumā, kā arī informēja puses par nodomu ierobežot programmas "Rossija RTR" retranslāciju Latvijā. Pirms lēmuma pieņemšanas NEPLP veica virkni konsultāciju un vērsās pie Latvijas un starptautiskajiem ekspertiem. Austrumeiropas politikas pētījumu centrs par vienu no raidījumiem savā atzinumā konstatē, ka tajā propagandētais ir kvalificējams kā naida kurināšana pret Ukrainas valsts piederīgajiem.

2018. gada augustā ar LR Ārlietu ministrijas, Kultūras ministrijas un Latvijas vēstniecības Zviedrijā atbalstu, notika NEPLP pārstāvju vizīte Zviedrijas karalistes mediju regulatorā un Zviedrijas civilās aizsardzības aģentūrā, kā arī tikšanās ar premjera biroja, kultūras, tieslietu un ārlietu ministriju pārstāvjiem. Tikšanos laikā I.Āboliņš un P.Grīva Zviedrijas valdības struktūrām skaidroja situācijas apstākļus. "Šis NEPLP darbības apliecināja starptautiskajai sabiedrībai, ka Latvija ir gatava ļoti nopietni

kā lokālā, tā starptautiskā līmenī vērsties pret Kremļa propagandas instrumentiem ne tikai Latvijā, bet arī starptautiskajā informatīvajā telpā," uzsver P.Grīva.

NEPLP aicina jauno Saeimu, lemjot par nākamā gada budžetu, atbalstīt padomes Monitoringa centra kapacitātes stiprināšanu, piešķirot finansējumu desmit jaunu štata vietu izveidošanai, kas ļautu pret Krievijas propagandu cīnīties daudz efektīvāk. Aicinām sabiedrību informēt NEPLP par, iespējamām, naida runas gadījumiem rakstot uz epastu neplpadome@neplpadome.lv.

P.Grīva uzsvēra, ka lielākajam tirgus spēlētājam SIA Lattelecom, kurā valstij pieder kontrolpakete, peļņas gūšana nevar būt svarīgāks mērķis par valsts drošību.

"Ir skaidrs, ka Kremļa propagandas mašīnērija pēc šī ierobežošanas gadījuma neapstāsies. Valstij ir jāpanāk izmaiņas Lattelecom programmu paketes veidošanā, tā lai tā atbilstu Latvijas nacionālajām interesēm un jānosaka, ka Lattelecom darbības mērķis konkrētajā tirgū ir nevis peļņas gūšana, bet sabalansēta programmu paketes veidošana, kas atbilst nacionālās drošības interesēm. Mums ir jāprasa īpašs regulējums Baltijas valstīm un visiem spēkiem jāaizsargā mūsu cilvēki no Putina informatīvajiem uzbrukumiem. Latvijai naidīgiem spēkiem ir jāsaprot, ka mēs dosim pretsparu gan naida runai, gan kara kurināšanai. Un, ja "Rossija RTR" vai jebkura cita programma pēc šī brīdinājuma to nesapratīs, mūsu rīcība būs nekavējoša un daudz stingrāka," teica I.Āboliņš.

NEPLP lēmums par aizliegumu izplatīt TV programmu "Rossija RTR" Latvijas teritorijā stājas spēkā nākamajā dienā pēc tā publicēšanas laikrakstā "Latvijas Vēstnesis".

Lēmums Nr.12 (31.01.2019) Par programmas "Rossija RTR" izplatīšanas ierobežošanu Latvijas teritorijā